

LA CACERA AMB FURA

Juan Emilio Prades Bel

- Avui dia, la cacera amb Fura és una pràctica cinegètica totalment prohibida a Espanya, però en el seu dia, allà als segles XIX i primera meitat del segle XX, la afició a la Fura abarcava bona part de l'estat espanyol, i també incloïa les terres de Castelló, una afició especialment arrelada al Maestrat Històric, la Plana Alta, Ports, Alcalaten,... temps que es recorda en la memòria de gent gran gràcies a la transmissió oral; segons eixa informació i l'experiència personal i familiar de primera mà, tot indica que va ser una modalitat de caça molt practicada en eixos períodes molt recents de la nostra història.

- La Fura va arribar a ser la reina de les caceres terrestres, perquè culminava i finalitzava el treball dels gossos conillers, que de normal "encauaven" els conills, i ahí dins al caus tan sols podia entrar a caçar la Fura, que rematava la faena, esta afició ancestral de furoner es transmetia per tradició familiar.

- Recorde anècdotes, tant de pobletans com de masovers, que n'havien de molt aficionats a la cacera al conill, tots tenien gossos conillers, i una majoria tenien Fura per anar a caçar amb èxit, el furoner solia compartir el treball de la seua Fura amb altres membres de la família, amics o companys habituals de caceres que no en tenien, en el seu dia era un entreteniment molt estès l'anar a traure la Fura.

- La realitat és que es tenia poca compasió pels conills salvatges, estos rosegadors malmetien les collites, es menjaven les plantes i plansons joves, els brots i els fruits que cultivaven amb molts esforços els llauradors: pesoleres, lleguminoses, les mogudes de les vinyes, dels ametllers, cereals, les hortalisses, fruites... tots els vegetals cultivats formaven part de la seua dieta,... els conills per tant eren considerats una plaga, uns herbívors delinqüents, que feien eixir un fum de impropendís i malediccions de la boca dels llauradors, i

paradògicament una vegada arribava a taula, la carn de conill era considerada una exquisita i una benedicció, per tots dos motius, l'afició a la Fura era una pràctica molt estesa en el món rural i agrari, i també molts eren els aficionats que es feien criadors de fures, els aportava algun petit benefici,... regalar una Fura era un obsequi original,...va esdevindre un present que s'agraïa molt, i es recordava tota la vida i es comentava eixe detall en reunions, cal esmentar el declivi d'esta afició ancestral, que va vindre de la mà amb l'aparició de les escopetes de cartutxos allà al primer terç del segle XX, les escopetes van acabar amb la cacera de la Fura,...caçar conills es va fer molt més fàcil,...era més divertit disparar, i van començar a nàixer més aficionats a l'escopeta que a la Fura.

Refraner popular: ¡En pólvora i perdigons, trauràs tota la caça del món!

- La Fura es un animal que aparentment té un aspecte dòcil, gràcil, i juganer, amb aires de mascota, però amaga un geni terrible, i en entrar amb contacte amb el seu ambient natural que són les llodrigueres dels conills, es converteix en un malèfic, mortal i cruent carnívor.

- La cacera amb Fura consistia a anar a caçar els conills, allí on estos s'amaguen, als seus fortins...els caus, on es fan forts i són menys vulnerables per no-saltres, l'únic animal que els fa eixir d'este lloc són les serps i les fures, i a estes últimes les utilitzaven l'hom com una ferramenta més per fer cacera.

- Els caus dels conills son galeries subterranis d'unes dimensions molt irregulars, i solen tindre sempre més d'una eixida, almenys dos, solen aprofitar per fer los caus les grans lloses de pedra, roquers, soques d'arbres grans, parets assolades...

- El caçador primer que res té que esbrinar les eixides que té el cau que vol caçar, i tapa amb rames, branques o pedres les dites boques, si van més caçadors no cal fer eixa faena, i es fica un a cada eixida del cau, en cas d'anar a soles tapa totes les eixides, i en deixa només una de les boques per on es farà la cacera, el caçador sempre porta un gaiato per anar al monte, i s'ajuda d'este estri per fer eixes faenes,... si van més persones cada caçador queda a una boca a esperar que aparega el conill, agarrar-lo a mans és molt difícil per no dir impossible,...els fugiria perquè ix com un llamp de ràpid, i es para per tal menester una petita xarxa (la presera) de malla ampla, que se subjecta mínimament perquè una vegada estesa tape tota la boca del cau...i amb tot parat i tapat depén